

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

จินดา ปิยศิริวัฒน์ : บทบาทของเภสัชกรบนหอผู้ป่วย ที่โรงพยาบาลพิจิตร (Role of Decentralized Pharmacist at Phichit Hospital) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.อภิฤดี เหมะจุทา, อ.ที่ปรึกษาร่วม ภก. มังกร ประพันธ์วัฒนะ 133 หน้า
ISBN 974-635-773-5

พื้นฐานสำคัญของการให้การบริบาลเภสัชกรรม คือ การบ่งชี้ แก้ไข หรือป้องกันปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาของผู้ป่วยแต่ละราย การจะให้การบริบาลเภสัชกรรมแก่ผู้ป่วยได้อย่างกว้างขวาง ต้องมีการดำเนินงานที่มีการจัดการอย่างเป็นระบบที่ดีเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานประจำ

การศึกษาดำเนินการในหอผู้ป่วยอายุรกรรมทั่วไป ที่โรงพยาบาลพิจิตร ระหว่างเดือนธันวาคม 2538 ถึงมิถุนายน 2539 เพื่อจัดตั้ง และประเมินรูปแบบการให้บริบาลเภสัชกรรมของเภสัชกรบนหอผู้ป่วย ที่ร่างจากการทบทวนวรรณกรรมซึ่งประกอบด้วย 13 ขั้นตอน โดยเภสัชกรดำเนินการบ่งชี้ ป้องกัน และแก้ไข ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยา และบันทึกผลการดำเนินการป้องกัน และแก้ไขปัญหา ทำการสำรวจทัศนคติของผู้ที่เกี่ยวข้อง และเวลาในการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอน

ในผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษามหหผู้ป่วย 216 ราย พบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยา ซึ่งเกิดก่อนเข้ารับการรักษามในโรงพยาบาล 34 ปัญหา ในผู้ป่วย 29 ราย (ร้อยละ 13.4) และพบปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างที่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษามในโรงพยาบาล 171 ปัญหา ในผู้ป่วย 97 ราย (ร้อยละ 44.9) โดยลักษณะของปัญหาที่พบมากที่สุดคือ การไม่ได้รับยาที่ควรได้รับ 35 ปัญหา (ร้อยละ 20.5) การได้รับยาที่ถูกต้องแต่ขนาดมากเกินไป 32 ปัญหา (ร้อยละ 18.7) และการเกิดอันตรกิริยาระหว่างยากับยา 28 ปัญหา (ร้อยละ 16.4) เภสัชกรสามารถดำเนินการป้องกันปัญหาได้ 76 ปัญหา (ร้อยละ 45.1) แก้ไขปัญหา 44 ปัญหา (ร้อยละ 25.1) และติดตามปัญหาอย่างใกล้ชิด 51 ปัญหา (ร้อยละ 29.5)

มีผู้ป่วยเพียง 16 ราย ที่ได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่องจากการเป็นผู้ป่วยในไปเป็นผู้ป่วยนอก จากการปฏิบัติงานตามรูปแบบที่กำหนด เภสัชกรใช้เวลาประมาณ 41.4 นาทีต่อผู้ป่วย 1 ราย (25.4-57.3 นาที) หรือดูแลการใช้ยาของผู้ป่วยได้ประมาณวันละ 11 ราย จากการสำรวจทัศนคติของแพทย์ พยาบาล เภสัชกร ผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่า เห็นสมควรให้เภสัชกรมีส่วนร่วมในการดูแลการใช้ยาของผู้ป่วย

จากผลการปฏิบัติงานแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการปฏิบัติงานเภสัชกรบนหอผู้ป่วยที่เหมาะสม ควรประกอบด้วยกิจกรรมอย่างน้อย 6 กิจกรรม ได้แก่ (1)การสัมภาษณ์ประวัติความเจ็บป่วยและการใช้ยาของผู้ป่วยรับใหม่ (2)การร่วมตรวจรักษาผู้ป่วยประจำวัน (3)การประเมินการสั่งยา (4)การติดตามการตอบสนองต่อการใช้ยาของผู้ป่วย (5)การแนะนำการใช้ยาแก่ผู้ป่วยก่อนกลับบ้าน และ(6)การประสานงานส่งต่อผู้ป่วยไปยังหน่วยให้คำปรึกษา-แนะนำด้านยาแผนกผู้ป่วยนอก

การให้การบริบาลเภสัชกรรมโดยเภสัชกรบนหอผู้ป่วย สำเร็จลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องประกอบด้วยกิจกรรมที่จ่นเป็นอย่างน้อย 6 กิจกรรม สามารถพบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาส่วนใหญ่ในผู้ป่วยจำนวนที่มากกว่า และดำเนินการป้องกันได้ดีกว่า

ภาควิชา.....เภสัชกรรม
สาขาวิชา.....เภสัชกรรมโรงพยาบาลและคลินิก
ปีการศึกษา.....2539

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....